

पलाश° SIV. 5, 108. कर्पूरखण्डान् BHART. 2, 98. पक्वनीखण्डमण्डितं म-
क्तसरः PAKAT. 31, 15. केतकी° VET. 6, 8. — e) die Sätze einer Gleichung COLEBR. Alg. 186. — 3) m. a) Zucker in Stücken AK. 2, 9, 43. TRIK. 3, 3, 112. H. 403. MED. खण्डमरिचार्दीनां संमेलनात् SIV. D. 27, 18. Nach RĀGAV. im ÇKDr. und Sch. zu H. auch n. Nach WILSON bed. das n. eine Art Zuckerrohr. — b) ein Riss in einem Edelsteine TRIK. MED. — c) N. pr. eines Volkes (v. l. पाण्ड) VARĀH. BRH. S. 14, 18 in Verz. d. B. H. 241. — 4) n. eine Art Salz (वित्त्वण) RĀGAV. im ÇKDr. — Wird auf खण्ड zurückgeführt, welches nur in der Form खण्डयति u. s. w. zu belegen ist, die wir als denom. von खण्ड auffassen. — Vgl. उत्तरखण्ड, कर्क°, काल°, काशो°, श्री°, सिता°, काण्ड.

खण्डक (von खण्ड) gaṇa मण्ड्यादि zu P. 4, 2, 80. 1) Stück: काष्ठखण्डक KATHĀS. 24, 121. — 2) m. Zucker in Stücken (सिताखण्ड) RĀGAV. im ÇKDr. — 3) m. der keine Nägel hat (निर्नख) ÇABDAK. im ÇKDr. pared or clipped finger nails WILS. — 4) N. eines Metronis, = मर्यागोति COLEBR. Misc. Ess. II, 134 (1, 3). — 5) eine Art Tanz (?) VIKR. 38, 2, 7. Vgl. खण्डधारा.

खण्डकटक (खण्ड + क°) Titel eines von Brahmagupta verfassten astron. Werkes ALBYROUNY bei REINAUD, Mém. sur l'Inde, 318 (Khaṇḍa-Kataka). 335 (Karana-Kanda-Kataka). 337 (Kanda-Kataka).

खण्डकथा (खण्ड + कथा) f. eine fragmentarische oder unterbrochene Erzählung (वाक्यभेद) TRIK. 3, 2, 22. a tale or story divided into sections WILSON.

खण्डकर्ण (खण्ड + कर्ण) m. ein best. süßes Knollengewächs (वज्रकन्द) RATNAM. im ÇKDr.

खण्डकालु (खण्डक + कालु) n. desgl. ÇABDAK. im ÇKDr.

खण्डकाव्य (खण्ड + काव्य) n. ein fragmentarisches Gedicht: खण्डकाव्यं भवेत्काव्यस्यैकदेशानुसारि च (यथा मेघदूतादि) SIV. D. 364. Sch. in der Einl. zu KĀURAP., welches Gedicht auch diese Bez. erhält.

खण्डगिरि (खण्ड + गिरि) m. N. pr. eines Berges BURN. Lot. de la b. I. 676.

खण्डन (खण्ड + न) m. eine Art Zucker, = गुड und यवासशर्करा RĀGAV. im ÇKDr.

खण्डनोदवन्न (खण्डन-उदवन्न + न) m. ein aus खण्डन (= यवासशर्करा) bereiteter Stückzucker (तवर्गोदवन्नखण्ड) RĀGAV. im ÇKDr.

खण्डता (von खण्ड) f. das Getheiltsein, Theilung, Spaltung BĀLAB. 36.

खण्डदेव (खण्ड + देव) m. N. pr. eines Autors COLEBR. Misc. Ess. I, 299.

खण्डद्रव्य (खण्ड + द्र°) m. N. pr. eines Mannes SCHIEFNER, Lebensb. 266 (36).

खण्डधारा (खण्ड + धारा) f. 1) Schere ÇANDAM. im ÇKDr. — 2) eine Art Tanz (?) VIKR. 33, 15, 74, 5. Vgl. खण्डक.

खण्डन von खण्ड्य 1) adj. zerstückelnd, zu Grunde richtend, vernichtend, vertreibend: स्मरगर्ल° (पदपञ्चव) GĪR. 10, 8. भवञ्जर° 12, 25, 1, 18. — 2) n. a) das Spalten, Verletzen, Verletzung TRIK. 3, 3, 161. अघरोष्ठप्रवाल° PAKAT. 43, 11. जनय रदखण्डनम् GĪR. 10, 3. दशन° durch die Zähne KĀURAP. 13. — b) uneig. das Verletzen, Unterbrechen, Vereiteln: शील° PAKAT. 46, 3. वक्रवः खण्डनकृतयो हि दृष्टाः (प्रणयस्य) MĀLAV. 38. रस° RAGH. 9, 35. फल° HIT. II, 38. — c) das Täuschen, Hintergehen. Theil.

hen: अधिकारेण यो युक्तः कथं तस्यास्ति खण्डनम् HIT. IV, 10. कृतखण्डनव्यथा: RAGH. 19, 21. — d) refuting (in argument). — e) rebellion, opposition WILS.

खण्डनीय (wie eben) adj. zu zerbrechen, zu zerschneiden: क्या र्धमयानि पाशानि खण्डनीयानि PAKAT. 146, 16.

खण्डपत्र (खण्ड + पत्र) n. a bundle of various leaves WILS.

खण्डपरम्पु (खण्ड + प°) m. ein Bein. Çiva's AK. 1, 1, 2, 26. ÇIV.

खण्डपरम्पु (खण्ड + प°) m. 1) ein Bein. Çiva's H. 198. an. 4, 311. MED. Ç. 33. — 2) ein Bein. Paraçurāma's. — 3) ein Bein. Rāhu's H. an. MED. — 4) ein Elephant mit einem zerbrochenen Fangzahn ÇABDAR. im ÇKDr. — 5) ein Bestreuer mit Pulvern (चूर्णलेपिन्). — 6) eine best. Arznei (खण्डामलका) H. an. MED.

खण्डपाणि (खण्ड + पाणि) m. N. pr. eines Fürsten (v. l. दण्डपाणि) VP. 462. LIA. I, Anh. xxvi.

खण्डपाल (खण्ड + पाल) m. ein Verkäufer von Süßigkeiten HAR. 136. Es ist wohl खण्डपाण zu lesen; dieselbe Verwechslung haben wir in कन्यापाल, कल्पपाल. Vgl. खण्डिक.

खण्डप्रलय (खण्ड + प्र°) m. 1) a partial destruction of the universe in which all the spheres beneath Svarga or heaven are dissolved in one common ruin. — 2) a quarrel; the dissolution of the bands of friendship or of society (in dieser Bed. fehlerhaft für खण्डप्रणय) CAREY bei HAUGHTON.

खण्डफण (खण्ड + फण) m. eine Art Schlange SUGR. 2, 263, 8.

खण्डमण्डल (खण्ड + म°) 1) n. a segment of a circle, part of a circle or an incomplete sphere. — 2) adj. gibbous, not full or round WILSON.

खण्डमय (von खण्ड) adj. f. ई aus Stücken bestehend: श्रीर्षशतखण्डमयी च कन्या BHART. 3, 16.

खण्डमोदक (खण्ड + मो°) m. eine Art Zucker (यवासशर्करा) RĀGAV. im ÇKDr.

खण्ड्य (von खण्ड), खण्डयति 1) zerstückeln, zerbrechen, zerschneiden. zertheilen: अथखण्डयच्च शक्तिम् BHART. 13, 54. तपोन मुर्दर्शनचक्रेण तांस्तिलशः खण्डयिष्यामि (die Feinde) PAKAT. 47, 5. खण्डिताधारा 46, 1. मूषकेण तत्तन्नातस्य म्नायुमयः पाशः खण्डितः 144, 11. खण्डितायात् — मृणालात् VIKR. 19. खण्डितवियर्क KIR. 3, 43. खण्डितं zerstückelt gaṇa तारकादि (von खण्ड) zu P. 5, 2, 36. H. 1490. — 2) zertheilen, zerstreuen, vertreiben, zu Nichte machen: खण्डिते च वमुनि BHART. 3, 79. रजनोचयनाघ्रेन खण्डिते तिमिरे HIT. II, 107. परमुणाधिक्येन मानः खण्डितः PRAB. 88, 10. स निर्दयैः मुर्तोत्सवैः । खण्डयामास काण्डूतिं (राक्षसाः) साध्यस्यायषणां धनैः ॥ RĀGAV. 3, 281. klein machen, besiegen BHART. 12, 17. — 3) unterbrechen, stören, zerstreuen: कामं तपःप्रभावेन शक्ता कर्तुं निशाचरान् । चिराजितं तु नेष्टुमस्तपः खण्डयितुं स्वयम् ॥ R. 3, 14, 14. ब्रह्मचर्यमाखण्डितम् BĀG. P. 1, 3, 6. अखण्डितं प्रेम लग्नस्व पतयुः KUMĀRAS. 7, 28. स्त्रीभिः कस्य न खण्डितं भुवि मनः PAKAT. I, 162. अनुविक्लसन्मधुमाधवीनां गन्धेन खण्डितधियः BHĀG. P. 3, 13, 17. को न्यखण्डितधीः पुमान् — गोषिन्मद्येकमायया 31, 37. खण्डितात्मन् (hierher oder zu 4.) 31. — 4) durch Vereitelung von Hoffnungen und Erwartungen Jmd in Zwiespalt mit sich selbst versetzen, täuschen, hintergehen: आभाषस्ते किमु न विदितः खण्डित-